

# Konference Foreign Language Acquisition at an Early Age

Zpracovala: Mgr. Světlana Hanušová PhD

Konference se konala 16.3.2006 na Katedře anglického jazyka a literatury PdF MU v Brně. Spolupořádaly ji AMATE a KAJ PdF MU Brno, konala se v rámci projektu LC06046 Centrum základního výzkumu školního vzdělávání. Hlavní příspěvky přednesly kolegyně z USA a ze Slovenska.

Dr. Mary S. Benedetti a Dr. Penny Freppon z University of Cincinnati hovořily na téma **Language politics vs language and literacy theory, research, and contexts.**

Doc. PhDr. Gabriela Lojová, PhD., specialista v oboru aplikované psycholinguistiky z Univerzity Komenského v Bratislavě přednesla příspěvek nazvaný **Foreign language acquisition/learning at an early age.** Gabriela Lojová poukázala na základní proměnné, které je třeba vzít v úvahu. Kromě vnitřního vybavení konkrétního dítěte (biologické a psychologické faktory) se jedná zvláště o společenské a jazykové prostředí a edukační podmínky. Je třeba odlišit osvojování druhého jazyka v podmínkách, kdy tímto jazykem hovoří okolí dítěte (např. u dětí emigrantů) a osvojování cizího jazyka, což odpovídá situaci v České republice. Výuka cizího jazyka u nás není navíc podpořena ani vysíláním filmů v původním znění, jako je to např. v severských zemích nebo v Holandsku. Tam právě tento faktor výrazně přispívá k rozvoji jazykových kompetencí populace. K základním edukačním podmínkám patří kvalifikovanost učitelů, realistické stanovení cílů a obsahu výuky, použité metody, zajištění kontinuity a adekvátní přístup k dětem se specifickými výukovými obtížemi. V příspěvku G. Lojové zazněla řada otázek, na které nelze za současného stavu poznání dát jednoznačnou odpověď. Ráda bych zde alespoň některé tyto otázky prezentovala :

Gabriela Lojová je mimo jiné autorkou knihy *Individuálne osobitosti pri učení sa cudzích jazykov I*, kterou v roce 2005 vydalo Vydavateľstvo Univerzity Komenského v Bratislavě. Tuto publikaci lze vřele doporučit všem, kdo rozhodují o zařazení cizího jazyka do kurikula pre-primárního a primárního vzdělávání.

V odpoledním bloku zaznělo dalších šest příspěvků, z nichž čtyři referovaly o výzkumných šetřeních.

Mgr. Kateřina Dvořáková z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích rozebírala podmínky úspěšného zařazení cizího jazyka do kurikula primární školy. **”Early Foreign Language Teaching in the Czech Republic? Existing Problems and Future Challenges”**

V rámci svého příspěvku rozebrala výsledky výzkumného šetření realizovaného mezi studenty učitelství 1. stupně, kteří se specializují na výuku angličtiny.

Petr Najvar a Světlana Hanušová realizují od roku 2004 longitudinální výzkum, jehož první dvě etapy hodnotil příspěvek **Early Language Learning in Czech Context in Research**. Výzkumný vzorek se v současné době skládá z více než 1000 uchazečů o studium na PdF MU. Jejich výsledek u přijímacího testu z anglického jazyka je korelován s věkem, kdy se začali učit anglicky. Výsledky výrazně zpochybňují obecně přijímaný názor o vlivu raného začátku na úspěšné osvojení cizího jazyka.

Šárka Purdjaková prezentovala výsledky průzkumu veřejného mínění a případové studie, které vznikly za jejího pobytu v Portugalsku v roce 2005. Mgr. Purdjaková zde vyučovala češtinu, jejími žáky byly portugalské děti ve věku od 6 do 10 let. Je velmi zajímavé, že testování těchto dětí s odstupem 3 měsíců ukázalo, že nejefektivnější byla výuka u dětí ve věku 9 a 10 let. Tyto děti si i po 3 měsících byly schopny vzpomenout na slovní zásobu, písničky, a aktivity, které proběhly v rámci výuky češtiny. Naproti tomu děti ve věku 6 let měly problémy ve všech testovaných jazykových oblastech. Některé z nich si nepamatovaly ani to, že se česky vůbec učily.

Nad'a Vojtková ve svém příspěvku : **Teacher – the Most Important Agent for Educating Very Young Learners** vycházela z analýzy nejnovějších učebnic pro předškolní děti, vydaných renomovanými nakladatelstvími. Na základě obsahové analýzy těchto učebnic dospěla Mgr. Vojtková ke specifikaci kompetencí učitele předškolních dětí. Dospěla k závěru, že učitel předškolních dětí by měl především sám zvládat cizí jazyk na vysoké úrovni, nejlépe na úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce. Zajímavý je také její názor, že metodické příručky k těmto učebnicím, tzv. Teacher's Books, by neměly být překládány do češtiny, protože učitel, který si je v angličtině nedokáže přečíst, nemá dostatečnou jazykovou výbavu pro práci s malými dětmi.

Dr, Rita Collins z USA a Helena Titlová se ve svém příspěvku **Teaching a Foreign Language in the Integrated Classroom** zabývaly výukou cizího jazyka v inkluzivních třídách, v nichž se učí i děti se specifickými poruchami učení. Poukázaly na fakt, že takových tříd je dnes většina. proto by měl každý učitel znát základní postupy a strategie vhodné pro výuku integrovaných dětí.